

Danske topindkomster er vokset mindre end i andre lande

Af Andreas Orebo Hansen og Esben Anton Schultz

I de senere år har der i mange lande været en debat om, hvorvidt især den 1 pct. mest veltjenende del af befolkningen har for stor en andel af de samlede indkomster. Denne debat skal ses i lyset af, at indkomsterne i toppen af fordelingen er steget væsentligt mere end indkomsterne i den øvrige del af befolkningen i mange vestlige lande siden begyndelsen af 1980'erne. I denne analyse ses nærmere på, hvordan de danske topindkomster har udviklet sig over de seneste 30 år i forhold til nogle af de lande, vi normalt sammenligner os med.

Hovedkonklusioner

- Indkomstforskellen mellem personer med de 1 pct. højeste indkomster og den øvrige del af befolkningen, har i en international sammenligning ligget på et lavt niveau i Danmark de seneste 30 år. Andelen er steget, men væsentligt mindre end i mange andre vestlige lande.
- I dag tjener de personer, som har de 1 pct. højeste indkomster i Danmark, ca. 7,5 gange så meget som gennemsnittet i den øvrige del af befolkningen. Det er det samme som i Sverige og lidt mindre end i Norge, men markant mindre end i USA og Storbritannien. Her har den ene procent af befolkningen med størst indtjening en indkomst, der er omkring 20 gange højere end gennemsnitsindkomsten i den øvrige del af befolkningen.
- I Danmark har de personer, der har de 1 pct. højeste indkomster, opnået en lidt højere realindkomstfremgang end den øvrige del af befolkningen siden 1980. Men fordelingen af indkomstfremgangen på tværs af indkomstgrupper er markant mere lige i Danmark end i USA og Storbritannien, men også mere lige end i Norge og Sverige.
- I beregningen tages ikke hensyn til de umiddelbare virkninger af beskatning og overførselssystemet, som særligt i de nordiske lande medfører betydelig omfordeling fra høj- til lavindkomstgrupper.

Kontakt

Forskningschef
Esben Anton Schultz
Tlf. 2681 5779
E-mail ess@kraka.org

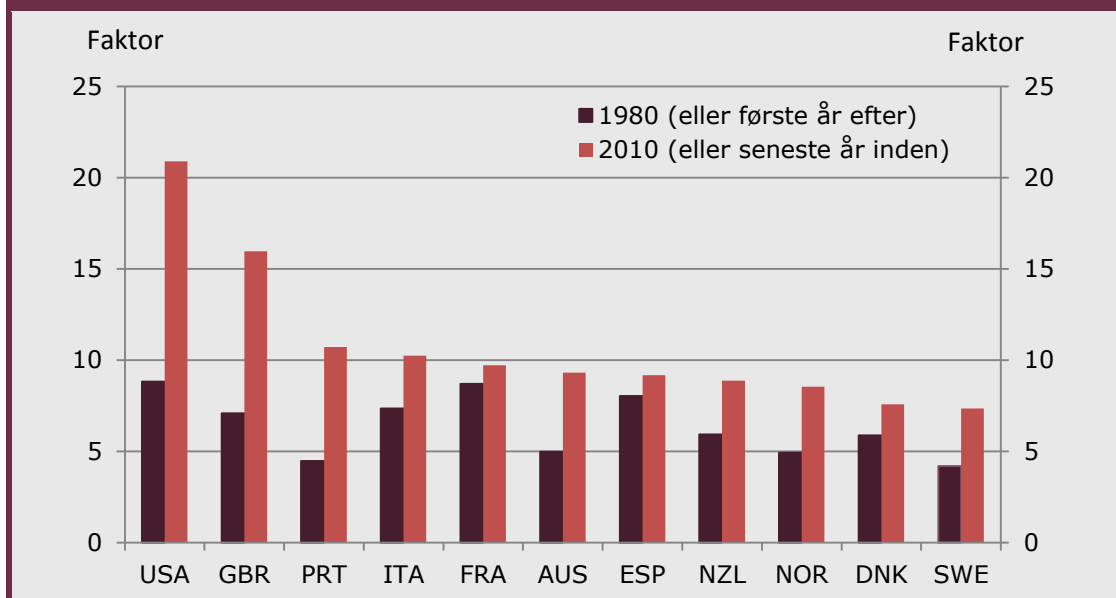
Hvor tjener de 1 pct. mest veltjenende i forhold til den øvrige befolkning?

Som mål for indkomstforskellen mellem personer med de 1 pct. højeste indkomster og den øvrige del af befolkningen, anvendes forholdet mellem gennemsnitsindkomsten i disse to grupper. Dette indkomstulighedsmål angiver således, hvor meget personer med de 1 pct. højeste indkomster i gennemsnit tjener mere end den øvrige befolkning. En nærmere beskrivelse af forudsætninger bag beregningerne er præsenteret i boks 1.

I Danmark har andelen af den samlede indkomst, der oppebæres af personer med de 1 pct. højeste indkomster, vist en svagt stigende tendens siden begyndelsen af 1980'erne. I 1980 tjente personer med de 1 pct. højeste indkomster knap 6 gange så meget, som den øvrige del af befolkningen, jf. figur 1. I dag tjener de 1 pct. mest veltjenende danskere ca. 7,5 gange så meget, som den øvrige befolkning.

Sammenlignet med andre lande, er dette en beskeden stigning. I USA og Storbritannien er den del af indkomsten, som går til personer med de 1 pct. højeste indkomster mere end fordoblet siden 1980. I USA tjente de 1 pct. mest veltjenende knap 9 gange så meget, som den øvrige befolkning i 1980. I dag er dette tal steget til knap 21. Det er knap 3 gange mere end i Danmark.

Figur 1: Hvor meget tjener personer med de 1 pct. højeste indkomster i forhold til den øvrige del af befolkningen?

Anm.: Beregningerne er foretaget for følgende perioder i hvert land: USA 1980-2010, GBR 1981-2009, POR 1980-2009, ITA 1980-2009, FRA 1980-2009, ESP 1981-2008, AUS 1980-2008, NZL 1980-2009, NOR 1980-2008, SWE 1980-2010 og DNK 1980-2010.

Kilde: Egne beregninger på danske registerdata og Facundo, Atkinson, Piketty og Saez, The World Top Incomes Database, <http://g-mond.parisshoolofeconomics.eu/topincomes>, 15/11/2012.

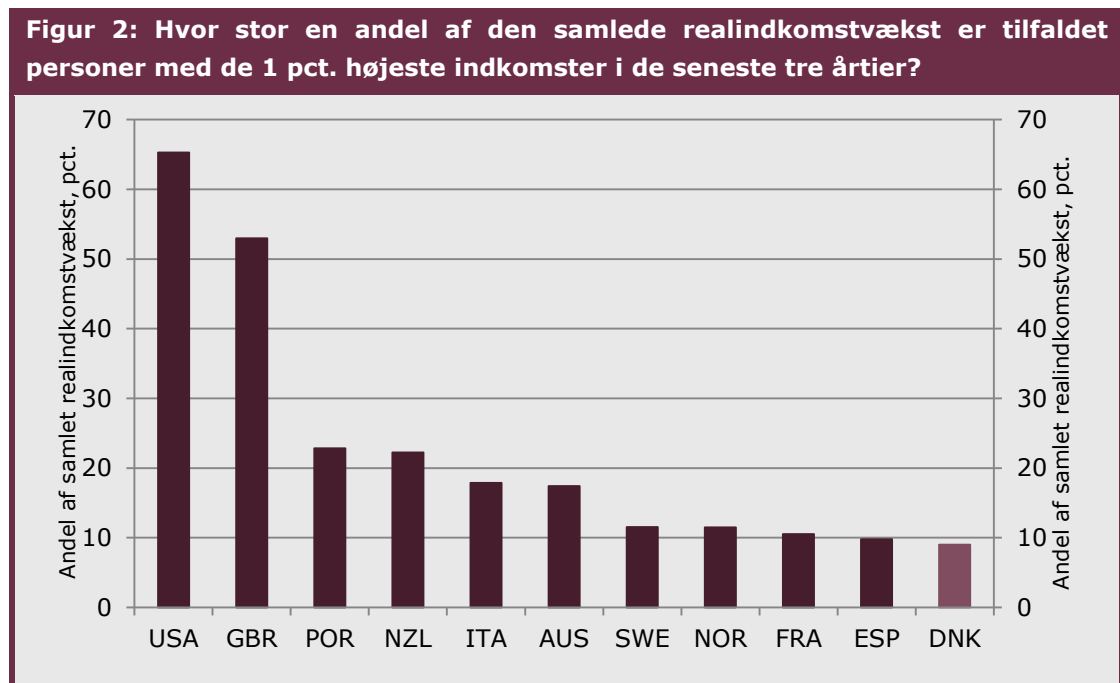
Også i flere kontinentaleuropæiske lande er indkomstmassen blevet mere koncentreret i den absolutte top af indkomstfordelingen, og i dag tjener de 1 pct. mest veltjenende i disse lande ca. 10 gange så meget, som den øvrige befolkning. Selv i Norge og Sverige er indkomstandelen, som tilfalder personer med de 1 pct. højeste indkomster, vokset mere

end i Danmark, dog fra et lidt lavere udgangsniveau. I Sverige og Norge tjener personer med de 1 pct. højeste indkomster i dag således knap hhv. 7,5 og 8,5 gange så meget, som den øvrige del af befolkningen.

Det relative lave udgangsniveau og den – i en international sammenligning – lave vækst i topindkomsterne har således medført, at indkomstforskellen mellem personer med de 1 pct. højeste indkomster og den øvrige del af befolkningen, i dag er mindre i Danmark end i de andre lande, der er med i opgørelsen.

Fordeling af realindkomstfremgang

Udviklingen i forholdet mellem topindkomsterne og indkomsterne i den øvrige del af indkomstfordelingen, kan også belyses ved at se på, hvor stor en andel af den samlede realindkomststigning, der er tilfaldet personer med de 1 pct. højeste indkomster. Dette er vist i figur 2.

Anm.: Beregningerne af realindkomstvæksten er foretaget for samme periode og baseret på det samme indkomst mål som i figur 1.

Kilde: Egne beregninger på danske registerdata og Facundo, Atkinson, Piketty og Saez, The World Top Incomes Database, <http://g-mond.parisschoolofeconomics.eu/topincomes>, 15/11/2012.

I Danmark er ca. 9 pct. af den samlede vækst i indkomsterne over de seneste 30 år tilfaldet personer med de 1 pct. højeste indkomster.

Det står i skarp kontrast til udviklingen i særligt USA og Storbritannien, hvor gruppen af personer med de 1 pct. højeste indkomster har opnået hhv. 65 pct. og 53 pct. af landets samlede stigning i realindkomsten siden 1980. Det forklarer den kraftige stigning i topindkomsternes andel af den samlede indkomst i netop disse to lande.

Men også i flere kontinentaleuropæiske og nordiske lande har der været en tendens til, at en større andel af den samlede indkomstfremgang er tilfaldet personer med de højeste indkomster. Bl.a. er mere end 10 pct. af den samlede realindkomstfremgang i Sverige de seneste 30 år tilfaldet de 1 pct. af den svenske befolkning, der tjener mest.

Væksten i indkomsterne i Danmark siden 1980 har således været lidt mere ligeligt fordelt på tværs af indkomstfordelingen end i mange andre vestlige lande.

Boks 1: Datagrundlag og indkomstbegreb

Som mål for indkomstforskellen mellem personer med de 1 pct. højeste indkomster og den øvrige del af befolkningen, anvendes forholdet mellem gennemsnitsindkomsten i disse to grupper. Dette indkomstulighedsmål angiver således, hvor meget personer med de 1 pct. højeste indkomster i gennemsnit tjener mere end den øvrige befolkning.

For at kunne sammenligne udviklingen i de højeste indkomster på tværs af lande, anvendes for alle lande et indkomstmål, der omfatter arbejdsindkomst, kapitalindkomst og boligindkomst, før personskatter og evt. overførselsindkomster. I praksis kan der dog være mindre forskelle i indkomstdefinitionerne på tværs af lande.

Dette indkomstbegreb påvirkes mere direkte af fænomener som globalisering og teknologiske fremskridt, end tilfældet er for de disponible indkomster. Det anvendte indkomstmål tenderer derfor formentligt mod at overvurdere de højeste indkomster relativt til indkomsterne i den øvrige del af indkomstfordelingen, især i et land som Danmark, hvor der sker en relativ høj grad af indkomstomfordeling fra højindkomstgrupper til lavindkomstgrupper via beskatning og overførsler.

Det er samtidigt vigtigt at understrege, at det ikke er de samme personer, som er i topindkomstgruppen over tid. Der er en løbende udskiftning blandt dem, der tilhører gruppen med de allerhøjeste indkomster.

Analysen omfatter 11 lande: Danmark, Sverige, Norge, Italien, Spanien, Portugal, Frankrig, USA, Storbritannien, Australien og New Zealand. Landene er alene valgt ud fra, om de relevante indkomstoplysninger er tilgængelige. De internationale data stammer fra The World Top Incomes Database, som indeholder oplysninger om topindkomster for en række lande over en årrække. De danske data i analysen bygger på Danmarks Statistiks registerdata og er foretaget for personer i alderen 18 til 64 år. Indkomstmålet omfatter lønindkomst (ekskl. pensionsbidrag), overskud af egen virksomhed, kapitalindkomst og den økonomiske lejeværdi af egen bolig, før skatter og overførsler.

Nærværende analyse er en opdateret version af den tidligere Kraka-analyse "Danske topindkomster er relativt små og er steget mindre end i andre lande".